

וּבְכָרְךָ תִּשְׁמְרֵם

א וועכנטליכע בלעטל ארויס געגעבן דורך בני אמונים

פערל ווערטער אויף אמן און דאווענען אין די פרשה

פניני אמונים

פון מאה ברכות פארדינט מען דאפעלט

"שִׁלַּח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ לְמַעַן יִיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים" (כב ז)

רבי יצחק מגלד פון די חכמי באגדאד לערנט ארויס פון דער פסוק א רמז אויף די שחר פון דער וואס איז מקפיד זאגן יעדן טאג מאה ברכות: **"הָאֵם"** איז אותיות **"מאה"**. **"שִׁלַּח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם"** - דער מענטש דארף יעדן טאג שיקן מאה ברכות פאר זיין טאטן אין הימל, און דורך דעם וועט ער פארדינען דאפעלט: **"לְמַעַן יִיטֵב לָךְ"** אין עולם הזה, ווייל די חז"ל זאגן (חולין פו א) אז די שחר פון יעדע ברכה איז צען זענען זענען. **"וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים"**, ווייל די סגולה פון זאגן די מאה ברכות איז אפהאלטן פארשידענע קראנקייטן פון דער מענטש, אזוי ווי די חכמים זאגן (במ"ד יח כא) אז דורך דעם וואס דוד המלך האט מתקן געווען צו זאגן מאה ברכות, האט ער אפגעשטעלט די מגיפה וואס האט אויסגעבראכן אין זיינע צייטן.

צ"ח רכב

וועט יא אזוי טון, קען ער דאפעלט דערלייגן: זיין שחר וועט ער באקומען פון פרעמדע קוועלער און נישט פון די צד הקדושה, און צוליב דעם וועט ער נישט האבן פון דעם קיין נוצן. אויסער דעם וועט ער אויך דערלייגן זיין שחר אין עולם הבא, ווייל ער האט שוין באקומען די שחר פון זיינע מצוות אין עולם הזה. דאקעגן דעם, אויב בעט ער א מתנת חנים וועט ער דאפעלט פארדינען: זיין שחר אין עולם הזה וועט ער באקומען ווי א מתנת חנים פון די צד הקדושה, און פון דעם קענען הנאה האבן, און עקסטער דעם וועט ער אין עולם הבא באקומען די שחר פון זיינע מצוות.

און דאס זענען מרמז די פאלגנדע פסוקים: **"כִּי תִשָּׂא בְרַעְךְ מִשָּׂאת מְאוֹמָה"** - אויב דו האסט זוכה געווען מקיים זיין די מצוות פון די תורה זאלסטו זיך נישט פירן מיט הקדוש ברוך הוא וואס ווערט אנגערופן רעך (ראה משלי יז י) ווי איינער וואס קומט אפבעטן זיין חוב. **דעריבער: "לֹא תִבֹּא אֶל בֵּיתוֹ"** - דאווענען אין שול, כדי **"לְעֵבֶט עֲבֹטוֹ"** - פאדערן פון אים די שחר וואס קומט דיר. ווייל אויב דו וועסט זיך אזוי פירן וועט ביי דיר מקויים ווערן: **"בַּחֹץ תַּעֲמֹד וְהָאֵשׁ אֲשֶׁר אֵתָהּ נִשָּׂא בּוֹ יוֹצִיא אֶלֶיךָ אֶת הָעֵבֹט הַחֹצֵה"** - די שחר פון זיינע מצוות וועט דיר געגעבן ווערן פון פרעמדע קוועלער און נישט פון די צד הקדושה.

דאקעגן: **"וְאֵם אִישׁ עֲנִי הוּא"** - אויב דו וועסט שטיין ווי א ארימאן ביים טיר און בעטן ביים דאווענען א מתנת חנם, אויך **"לֹא תִשְׁכַּב בְּעֵבֹטוֹ"** - דו וועסט נישט טראכטן אז א הקדוש ברוך הוא דארף אננעמען דיין תפילה צוליב זיינע מצוות, נאר אדרבה: **"הָשֵׁב תְּשִׁיב לוֹ אֶת הָעֵבֹט"** - זאלסטו אים אפגעבן א שבח והודיה אויף דעם וואס ער האט דיר מזכה געווען צו מקיים זיין די מצוות, און דעמאלסט וועסטו פארדינען דאפעלט: **"וְשִׁכַב בְּשֵׁלֶמְתּוֹ"** - ווען עס וועט אנקומען די באשטימטע צייט און דו וועסט רוען דיין אייביגע רוה, דעמאלסט וועסטו באקומען די שחר פון זיינע מצוות. און נאך: **"וְלָךְ תִּהְיֶה צְדָקָה לְפָנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ"** - ווייל דיין שחר אין עולם הזה וועט דיר געגעבן ווערן פון די מקור הקדושה והברכה.

חתם סופר

'לא תחרש' פון צו דאווענען אויף די גאולה

"לֹא תַחְרֹשׁ בְּשׁוֹר וּבְחֶמֶד יִחְדּוּ" (כב י)

דער **'מאור ושמש'** לערנט ארויס פון דער פסוק א רמז אויף אונזער חוב צו דאווענען אויף די גאולה: ביי די גאולה העתידה, וועט צום ערשט קומען משיח בן יוסף העלפן די אידן, און ביי מלחמת גוג ומגוג וועט ער געהרג'עט ווערן, און די גאולה שלימה וועט שפעטער זיין דורך משיח בן דוד (ועה אין סוכה נב א, און מהרש"א דארטן). און דאס איז מרומז אין פסוק: **"לֹא תַחְרֹשׁ"** - זאלסט נישט שווייגן פון צו דאווענען און ווארטן אויף די אנקום פון די צוויי משיח'ן: **"בְּשׁוֹר"** - איז א רמז אויף דעם ערשטן משיח וואס שטאמט פון יוסף וואס אויף אים איז געזאגט געווארן (דברים לג י): **"בְּכֹר שׁוֹרׁוֹ הָדָר לוֹ"**, **"וּבְחֶמֶד"** - איז א רמז אויף משיח בן דוד וואס וועט קומען נאך אים, און אנטפלעקט ווערן פאר אונזערע אויגן ווי: **"עֲנִי וְרַכֵּב עַל חֶמֶד"** (זכריה ט ט).

מאור ושמש

נישט אויסמישן טהור'דיגע און טמא'נע מחשבות

"לֹא תַחְרֹשׁ בְּשׁוֹר וּבְחֶמֶד יִחְדּוּ" (כב י)

דער **'בעל הטורים'** ברענגט אז אין צוויי פלעצער אין תנ"ך טרעפן מיר די ווארט **"תַּחְרֹשׁ"**, אין אונזער פסוק און אין ספר משלי (ג כט): **"אַל תַּחְרֹשׁ עַל רֵעֶךָ רָעָה"**. די קשר צווישן די צוויי פסוקים ערקלערט רבי משה לייב ליטש-רוזנבוים:

בשעת'ן דאווענען דארף דער מענטש זען ער זאל נישט האבן פרעמדע מחשבות וואס וועלן אפהאלטן זיין דאווענען עס זאל נישט אנגענומען ווערן. דער וואס ווערט נכשל מיט שלעכטע מחשבות צו דאווענען, קען ח"ו קומען צום אייבערשטן מיט א פאראיבל פארוואס זיין תפילה איז נישט אנגענומען. אבער ער דארף וויסן אז די שולד איז אנגעהאנגען נאר אין אים, וואלט ער געהאט שכל צו דאווענען מיט א רייע הארץ, וואלט זיין תפילה יא אנגענומען געווארן.

און דאס זענען מרומז אין די פסוקים: **"לֹא תַחְרֹשׁ בְּשׁוֹר וּבְחֶמֶד יִחְדּוּ"**, בשעת'ן דאווענען וואס איז צוגעגלעכנט צו אקערן (ועה הושע ב, ב), געב אכטונג נישט אויסמישן מחשבות זרות וואס זענען נמשל צו א **'חמור'** וואס איז א טמא'נע בהמה, מיט

די הייליגע מחשבות וואס זענען נמשל צו א **'שור'** וואס איז א בהמה טהורה. ווייל אויב דו וועסט נישט אכטונג געבן אויף דעם און דיין תפילה וועט נישט אנגענומען ווערן, **"אַל תַּחְרֹשׁ עַל רֵעֶךָ רָעָה"** - זאלסטו נישט קומען מיט טענות צו הקב"ה וואס ווערט אנגערופן **'רעך'** (משלי כז י), ווייל דו ביזסט שולדיג אין דעם.

אמרות ה'

בעטן ביים דאווענען ווי א מתנת חנים

"כִּי תִשָּׂא בְרַעְךְ מִשָּׂאת מְאוֹמָה לֹא תִבֹּא אֶל בֵּיתוֹ לְעֵבֶט עֲבֹטוֹ; בַּחֹץ תַּעֲמֹד וְהָאֵשׁ אֲשֶׁר אֵתָהּ נִשָּׂא בּוֹ יוֹצִיא אֶלֶיךָ אֶת הָעֵבֹט הַחֹצֵה; וְאֵם אִישׁ עֲנִי הוּא לֹא תִשְׁכַּב בְּעֵבֹטוֹ; הָשֵׁב תְּשִׁיב לוֹ אֶת הָעֵבֹט כְּבֹא הַשָּׁמַיִם וְשִׁכַב בְּשֵׁלֶמְתּוֹ וּבְרַעְךְ וְלָךְ תִּהְיֶה צְדָקָה לְפָנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ" (כד יג)

זאגט דער **'חתם סופר'**:

דער וואס האט געטון מצוות און מעשים טובים, זאל נישט פאדערן ביים דאווענען די שחר. ווייל אויב ער

אין שבת קודש פרשת 'כי תצא' - י"ג אלול תשפ"א, געפאלט אויס די אכצנטסטע יארצייט פון רבי חיים בן ציון ב"ר אהרן צבי מארמארשטיין זצ"ל, וואס א גאנץ לעבן איז ער געווען א **'שומר אמונים'** מיט איר פשוט'ן פשט, ער האט ארויסגעקוקט און געווארט צו הערן ברכות און ענטפערן אויף זיי אמן, און איבערהויפט נאך די ברכות השחר.

אויף זיין נאמען און לעילוי נשמתו האט זיין זוהן הנגיד רבי יעקב דב מארמארשטיין שליט"א געגרינדערט די ארגאניזאציע **'בני אמונים'** וואס אין דעם זכות הייבן אן צענדליגער טויזנטער אידן זייער טאג יעדן אינדערפריה מיטן זאגן די ברכות השחר מיט א חברותא. און זענען מהדר אין די מצוה פון ענטפערן אמן. **ביטע, דעם שבת קודש י"ג אלול זייט מקדיש דאס זאגן די ברכות השחר מיט א חברותא לעילוי נשמתו.**

גדול העונה אמן יותר מן המברך א סעריע ערלערונגען (ה)

עס איז באקאנט דער מאמר חז"ל (ברכות נג ב:) "רבי יוסי אומר: גדול העונה אמן יותר מן המברך. וואס סאך וואונדערן זיך: לכאורה דער מברך איז דאך דער וואס טוט לויבן און דאנקן, און דער וואס ענטפערט אמן טוט נאר צושטימען זיינע ווערטער. אויב אזוי פארוואס זאגט רבי יוסי אז די מעלה פון דער וואס ענטפערט אמן איז מער פון דער מברך?

אין די פריערדיגע בלעטלעך האבן מיר געברענגט א סעריע ערלערונגען פון די מאורי הדורות. אין אט די קאלום ענדיט די טעמע, וועלן מיר ברענגען נאך ערלערונגען וואס ערקלערן דעם מאמר. ווען מיר וועלן זיך מתבונן זיין אין די ערקלערונגען וועלן מיר אויפכאפן אז יעדער תירוץ און ערלערונג טוט קלאר מאכן אן אויסשארפן א געוויסע פונקט אין די מעלה פון ענטפערן אמן. די אלע תירוצים צוזאמען זענען ווי א שטארקע פראדזשעקטאר וואס טוט באלייכטן די געוואלדיגע מעלה פון ענטפערן אמן.

י.ט. אמן - א מצוה מן התורה

רבי יוסף שטיינהרט פון פיורדא בעל זכרון יוסף ערקלערט: אנדערשט פון רוב ברכות וואס זייער חיוב איז נאר מדרבנן (ברכות לה א), ענטפערן אמן איז א מצוה מן התורה. אזוי ווי די חכמים דרש'ענען פון דעם וואס משה האט געזאגט פאר די אידן אין פרשת האזינו (דברים לב ג): "כי שם א קרא - הבו גודל לאלקינו - ווען איך דערמאן דעם איבערשטנס נאמען ביי א ברכה, זאלן ענק 'הבו גודל' דורך ענטפערן אמן" (לקוט שמעוני האזינו תתקמ; רש"י ברכות כא א ד"ה כ. ט. פ). פון דעם קען מען ערקלערן אז אויך ווען דער מברך איז נישט מחויב מיט א ברכה שמוע מדרבנן, איז א מצוה מן התורה אויפן גאנצן צו ענטפערן אמן, ווייל סוף כל סוף האט דער מברך דערמאנט דעם שם שמים אין זיין ברכה, און וועגן דעם איז גדול העונה אמן מן המברך (ש"ת זכרון יוסף חידושי ודרשות).

דער בעצור פון וואלאזשין האלט אז די דרש פון די חכמים אויפן פסוק "הבו גודל לאלקינו" דורך ענטפערן אמן איז נישט קיין דרייטער לימוד, נאר די חכמים ברענגען פון דעם פסוק א סמך (ד.מ. ווי א ראי) אויף דעם חיוב פון ענטפערן אמן. אבער אויך לויט אים קען מען ערקלערן אז דער חיוב פון ענטפערן אמן האט א סמך מן התורה, אויך אויף ברכות וואס זייער חיוב איז נאר מדרבנן, דעריבער גדול העונה מן המברך (העמק שא"ה עקב שאלתא קמו).

כ. אמן - זוכן די טובה פונעם מברך

האדמו"ר רבי יחזקאל מנקאט פון קאזמיר האט ערקלערט: דער וואס ענטפערט אמן וויל אז די ברכה וואס זיין חבר האט געזאגט זאל מקוים ווערן. זי מעלה איז נישט פארהאן נאר ביי דער מברך און דעריבער "גדול העונה אמן יותר מן המברך" (נחמד מזהב פרשת פקודי).

כא. אמן - לישם שמים

דער 'מנחת אלעזר' פון מונקאטש ערקלערט: זאגן א ברכה מיט כוונה ברענגט צו אפארמערקזאמקייט פון די ארומיגע, און דורך דעם קען ערוועקט ווערן אין הארץ פון דער מברך א מחשבה פון גאווה. אבער ענטפערן אמן וואס איז נאר איין ווארט, ערוועקט נישט קיין אויפמערקזאמקייט, און דער מענטש קען עס ענטפערן מיט א ריינע כוונה לשם שמים. אינגאנצן אן קיין פניוּת. דעריבער האבן די חז"ל אזוי שטארק גערעדט פון אט די מעלה.

לויט דעם האט ער אויך ערקלערט פארוואס דערנאך וואס רבי יוסי האט געזאגט: "גדול העונה יותר מן המברך", האט רבי נהוראי אים געזאגט: "השמים כן הוא". בפשטות, מיט זאגן 'השמים' האט ער ווי געשוואוירן אז די מימרא פון רבי יוסי איז אמת (רש"י ירוס ב ד"ה השמים).

אבער לויט וואס מיר האבן פריער ערקלערט קען מען זאגן אז רבי נהוראי קומט ערקלערן דער טעם פון רבי יוסי: דער וואס ענטפערט אמן איז גרעסער פונעם מברך, וויל "השמים כן הוא" - עס איז גרינגער צו ענטפערן לשם שמים מער פון דער מברך (דברי תורה ח"ד אות מד).

כב. אמן - דביקות אין באשעפער

אויך נאך א אופן האט דער מונקאטשער רב ערקלערט: ענטפערן אמן ברענגט צו דער מענטש זאל נאנט ווערן צום באשעפער און שטייגן פון מדרגה צו מדרגה אין עבודת ה', מער ווי זאגן די ברכה איז משפיע אויפן מברך.

א שבת אין צפת, נאר פון הערן די ווערטער צושפרייט זיך א געפיל פון רואיגקייט וואס דער גאנצער קערפער. די צפת'ער רואיגקייט האט א ספעציעלן כח וואס נעמט איין דאס הארץ. און אויב מ'רעדט פון א שבת, א שבת'דיגע דאווענען אין א צפת'ער שול איז שטענדיג אינטערעסאנט און דעהויבן. צווישן די אלטע שולן וואס זענען צושפרייט צווישן די שמאלע געסעלאך אין אלט-שטאט, ווער קיינער זיך נישט דערקענט צו די ביזסט א נאט אדער א ארטיגער איינוואוינער. אלע ערליי מענטשן קענען דאווענען אין אלע שולן און זיך פילן באקומען ווי אין דעהיים. די געפיל אין די צפת'ער שולן זענען עפעס ספעציעל, ווארעם און פאראייניגט.

דער פאלגנדער ערצילונג האט פאסירט אין די צאנזער-קלויז, אין אלט-שטאט צפת. דער שול ווערט אפשר פאררעכנט ווי דער צענטראלער שול אין אלט-שטאט. דארט זענען דא 'שטיבעלך' וואו מ'קען דארט טרעפן א מנין כמעט א גאנצע צייט, און דארט איז אויך דא א מקוה וואס איז געעפענט סאך שעה'ן אין טאג פאר די איינוואוינער און פאר די געסט.

אין די צאנזער שול, אזוי ווי אין די אנדערע שולן וואס זענען אין צפת, קען פאסירן אזעלכע ערשיינונגען וואס טרעפן זיך נישט אין אנדערע שטעט; אידן וואס זייער אויסזען ווייזט אז זיי זענען ווייט פון די דרך התורה, אזעלכע וואס אפשר איז דאס די ערשטע מאל וואס זיי זענען אין שול, גיטן אויס זייער הארץ מיט התרגשות און מיט טרערן ווי א זקן ורגיל.

דאס איז געווען אין א זומערדיגע שבת. א מאמע מיט איר יונגע טאכטער'ל זענען ארויס פון זייער הויז אויפן וועג צום שול צו דאווענען תפילת שחרית. זיי האבן געטראפן א פלאץ אין די פאדערשטע טייל פון די ווייבער-שול, וואו דארט קען מען זען און הערן און מיטהאלטן אלעס וואס קומט פאר אין שול. די טאכטער האט גענומען אין אירע הענט דעם יונגעם סידור וואס די מאמע האט מיטגעברענגט, זיך אנגעלייגט אויף די פענסטער פון די ווייבער-שול און אנגעהויבן דאווענען ווען דער סידור איז אין אירע הענט.

פלאצלינג, ס'קען זיין פון גרויס התרגשות וואס האט איר ארומגענומען, איז דער סידור אומגעראכטן ארויסגעריסן געווארן פון די מיידל'ס הענט, און אראפגעטראסקעט שול. די מאמע זיך דערשראקן, אויסער איר זארג אויף זי כבוד פון דער סידור, האט זי נישט געהאט די מעגליכקייט צו זען אויף וועמענס קאפ איז עס אראפגעפאלן, זיי זיין זייער דערשראקן, אפשר איז דער סידור אראפגעפאלן אויף די קאפ פון א עלטערער איד, אדער גאר אויף א יונג קינד.

די מאמע האט אומראיג געווארט ביז ענדע דאווענען, און דעמאלטס האט זי זיך אוועק געשטעלט ביי די ארויסגאנג פון די שול; אפער וועט זי טרעפן א קליין קינד וואס זי האט אים קענען בעטן ער זאל איר טרעפן דעם סידור. און ווער ווייסט, אפשר וועט זי זוכה זיין טרעפן דער מענטש וואס די סידור איז אויף אים ארויפגעפאלן און זיך אנטשולדיגן אויף דעם.

די פרוי שטייט און באטראכט די וואס גייען ארויס פון שול, און פלוצלינג זעט זי ווי עס גיט ארויס א איד מיט א מאדערנע און פארמדער אויסזען. אויף זיין קאפ האט ער א בארג פון ווייסע האר וואס איז פארדעקט מיט א ווייסע קאפל, און זיינע קליידער זענען נישט ווי די אנדערע דארט. זיין אינטערעסאנטער אויסזען האט באלד צוגעצויגן א זון פון די וואס קומען שטענדיג אין שול.

דער מענטש איז ארויס פון שול, און אין זיין האנט האט ער געהאלטן, נישט מער און נישט ווייניגער... זי קליינע סידור וואס איז ארויסגעפאלן פון די האנט פון איר יונגע טאכטער'ל. זי האט זיך באלד געוואונדן צו אים, און זיך אנטשולדיגט אין נאמען פון איר טאכטער אויף וואס עס האט פאסירט און געבעטן ער זאל עס צוריק געבן.

"עס פעלט נישט אויס זיך צו אנטשולדיגן",

דער סידור וואס איז אראפגעפאלן פון הימל

האט דער מענטש געענטפערט פריינדליך, "דער סידור איז אינגאנצן נישט אראפגעפאלן אויף מיין קאפ, נאר געבן מיר. איך האב די פאקט אז ער איז דאס איינשיקט, אויסער אז עס איז געשעפערט געווארן צו מיר, יעצט זעה איך אז עס איז געשעפערט געווארן צו מיר דורך א שליח..."

פון זיינע ווערטער האט זיך ארויסגעוויזן אז ער וואונט אין א פרייע שטאט אין צענטער פון לאנד. ביז זיין טיפן עלטער האט ער נישט געוואוסט וואס איז דאס איינשיקט, אויסער די פאקט אז ער איז א איד. ליידער איז ער אינגאנצן אפגעריסן געווען פון תורה און מצוות און האט אינגאנצן נישט געוואוסט צו זאגן פון א באשעפער. און זיכער נישט א מקלן מיט אים רעדן און בעטן אלעס וואס מ'ווייל...

אין די לעצטע טעג געפונט ער זיך אין צפת אויף אפרוה. ביז יעצט האט ער אנגינגט צו באזוכן אין אלע שיינע ווינקלען וואס די שטאט צפת טוט פארשלאגן פאר טוריסטן, און איבערהויפט האט ער אריינגעצויגן אין זיינע לונגען פון די ריינע לופט וואס איז פול אין יעדע ווינקל אין שטאט.

עס זעט אויס אז עפעס פון די רחמינות'דיגע אטמאספערע פון די שטאט צפת האט געוויקט אויף זיין הארץ. לייבט אינדערפריה איז ער אויפגעשטאנען און האט באשלאסן גיין באזוכן אין די שול. עס קומט זיך אים אז אין זיין עלטער זאל ער שוין וויסן איינמאל אויף אלעמאל וואס די אידן טון דארט אזויפיל שעות יעדן טאג...

ער איז אריין אין שול ווען זיין קענטשאפט דאווענען איז געווען אז עס איז דא א קליינע ספר וואס ווערט אנגערופן 'סידור' און פון דארט ליינט מען די ווערטער פון דאווענען. אבער מ'האט שוין געהאלטן אז איינמיט דאווענען, ער האט נישט געוואוסט וועלכע פון די אלע ספרים דארף ער אויסוועלן פאר א 'סידור' און איינמיט דאווענען האט ער נישט געהאט וועמען צו פּרעגן.

זיין הארץ האט געגלוסט זיך צושטעלן צו די מתפללים, אבער אן קיין סידור אין די האנט האט ער פארשטאנען אז ער האט נישט קיין בריה, נאר ער וועט מוזן מוותר זיין אויף דעם. פון דעסוועגן האט ער באשלאסן אריינגיין אין שול און זיך אביסל אויפהאלטן. דער חזן האט געדרייט מיט זיין שטימע און ער האט אזוי שטארק געוואלט צוזאמען מיט דאווענען פון א סידור... און פלוצלינג איז אויף אים אראפגעפאלן א סידור פון הימל.

זיינע אויגן זענען פול געווארן מיט טרערן, ער האט געפילט אז דער באשעפער וויל אים, און וועגן דעם האט ער פון הימל אים געשיקט א סידור. מיט התרגשות אן קיין ענדע האט געעפענט די סידור, דער וואס איז געשטאנען נעבן אים האט אים געוויזן ווי מ'האלט, און אזוי האט ער זוכה דאווענען מיטן סידור.

ער האט אים אויסגעזען אז די איבערלעבעדיגע געבט אים א שאקל, א שאקל וואס וועט אפשר אים צוברענגען ער זאל מאכן א טויש אין זיין לעבן. יעצט האט דער פארשטאנען אז נישט אומזינסט האט דער באשעפער צוגעפירט אז די סידור זאל אראפפאלן פון איר טאכטער'ס האנט; דער דערבארעמזיגער פאטער אין הימל האט עס געשיקט פאר דעם פארבאלאנדשטן איד וואס אזוי שטארק געוואלט דאווענען און נישט געוואוסט וויאזוי. זיין ענדיג איז שול האט ער זיך געפילט אינגאנצן פארלוירן, און פון הימל האט מען אים געשיקט א סידור.

דעם וואונדערליכן ערצילונג האט דערצילט דער מגיד משרים, רבי מנשה ישראל רייזמאן שליט"א, וואס האט אויסגעפירט וואס די ערצילונג לערנט אונז: כדי זוכה צו זיין צו א הילף פון הימל דארף דער איד נאר וועלן. עס איז נישט אינטערסאנט ווי ווייט איז עס פון אונז, וויפיל עס איז נישט לאגיש. צו ער האט זי אדער נישט די כוחות אדער די מעגליכקייט צו דעם, אויב ער וועט אמת'דיג וועלן - וועט אים דעם באשעפער שענקען דעם כח.

'פניני פרשת השבוע' בלק תשפ"א

shay עיבוד